

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyílttéri közlemények garmond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA

Március 15

Itta: Pözna József.

Boldog az a nép, boldog az a nemzet, amely emlékezni tud; de százszor boldogabb, ha emlékei nem lehangolók, hanem hazafias, dicsőséges tettekre, sőt önfeláldozásra buzdítók! Már Vergilius Aeneisében (I. 95.) boldognak mondja azokat, akik szüleik és rokonaik szeme láttára lehelik ki dicsőséggel lelküket. „O terque quaterque beati, quis ante ora patrum contigit oppetere (mortem)!”

Nekünk, magyaroknak vannak emlékeink s tudunk is, meg szeretünk is emlékezni. Legszivesebben mégis a szabadság eszméjét szeretjük ünnepelni. Mert hiszen, ha végig tekintünk történelmünkön, azt látjuk, hogy ezért hevíltünk, küzdöttünk legtöbbet; ezért fogtunk annyiszor fegyvert, feláldozva mindenünket, anyagi és szellemi erőnket is, mert mi szabadság nélkül élni nem tudtunk és nem tudunk. Különös virág is a szabadság, mondja Rákosi; nem a víz élleti, hanem a vér. Szegény emberek virága, kűnn terem a réten, a kunyhók körül, a patak partján, míg a paloták körül mindig ritkább leszen. Hervadhatatlan virág, de örökké vérrel kell öntözni, hogy viruljon.

Öntöztük mi a szabadságot gyakran vérrel is, kivált az utóbbi 300 év alatt, amikor már előbb többször megkíséreltük megtartani hittel s megpróbáltuk föntartani reménnyel. De sokszor hiába ápolgattuk a békesség életető harmatával is.

Épen akkor, amidőn már más nemzetek többé-kevésbbé szabadokká lettek, megszabadultak a régi rendszer s abszolútizmus békóitól, minket épen azon időben, a XIX. század első tizedeiben ért a legnyomasztóbb elnyomatás. Mig más népek már régen kiléptek a rendiség kötelékeiből és élvezték a francia forradalom tűz- és vérpróbájában kivívott szabadságukat, addig nálunk még mindig csak a kiváltságos osztályok képezték a nemzetet. Sokkal könnyebb volt — igaz — más nemzeteknek, mert űket nem gátolta idegen hatalom a liberális eszmékben nyugvó államépítés munkájában. De a mi modern alkotmányunk kiépítését s egységes, erős nemzeté alakulhatásunkat mindig gátolta Bécsnek abszolút hatalma, állandóan ellenség módjára kapuként előtt leskelődővén.

Ezen ellenséggel, mig egyrészt szellemi fegyverekkel védekezve, harcoltunk, addig másrészt mégis lassanként alkottunk is 1825—1848-ig; amikor a Párizsban kitért forradalom tüvöltő s forró szele végig nyargalván

Európán, rövid időre leperzselte nálunk ellenségeink szárnyait. Ezt a kedvező időt maga előnyére fordítja a magyar nemzet, különösen pedig a Pozsonyban üléső utolsó rendi orszá gyűlésünk. Itt 48 óra alatt átalakították Magyarországot ősi, rendi alkotmányát s törvénybe foglalták a Széchenyi István gróf által oly régen tervezett és hirdett reformokat. Az 1848-iki törvények alapelve: a nemzet összes tagjai között levő egyenlőség biztosítása.

Az egyházi rend minden kárpótlás nélkül lemondott a papi tizedről; a főúri és köznemesi rend pedig lemondott az urbéri szolgálatokról: a robotról, dézsmáról és, ami a fő, az adómentességről. Kimondják az 1848-as törvények a gondolat és lelkiismeret szabadságát. Örömmámorban úszik az egész ország; feledve lett minden régebben páriküzdelem, keserűség. Hála fog el mindenkit a király, az önzetlen országgyűlés, de kivált Kossuth Lajos iránt, mert a 48-as törvények új hajnal hasadását jelentették.

Valóban Kossuth Lajosé az érdem, hogy a kedvező alkalmat kitudta használni úgy, hogy a nemzet összes tagjai között levő egyenlőség, testvériség és szabadság elvén nyugvó alkotmányt életbe tudta léptetni. E teljes szabadságon nyugvó alkotmányt és a Pesten kivívott sajtószabadság emlékét szoktuk mi magyarok márc. 15-én ünnepelni.

Szép nap ez a márc. 15-ike, nem hiába ünnepeljük országiszerte, mint a magyar szabadság hajnalszavának első igazi ragyogását! Kegyelettel kell e napon megemlékeznünk az 1848-iki törvényhozókról, első sorban azok lelkeről: Kossuth apánkról, Áldólag emlíjük hát nevét e napon a magyar szabadság Geniusának. Küldjünk hő fohászt a „Magyarok Istenéhez,” hogy őt nekünk adta, ekképen: „E napon embermilliók szívének kitért két kapuján át suhog feléd a végtelenségbe a hála és könyörgés kettős imádsága. Völgyeink párás mélyéből, napsugaras rónánkrol, a zsuppfődeles fehér tanyák tornácáról, az üveges palotákból tisztán, mint egy égbe visszahulló hajnali harmateső, száll feléd a kicsinyek és nagyok, a szegények és gazdagok, a fehérkezű és barnakező magyarok hálaímája, Te adtad őt nekünk, a harci kürtöt fújó, a népet fölrazzó, lelkeket fölgyújtó, láncokat széttördelő, nemzetet teremtő Kossuthot, kinek emléke örök lesz, mig Árpád népe gyáva szolgahaddá nem korcsosul!”

De mig alkotmányunk ujjaáteremtőjét így ünnepeljük, nem szabad meg-

feledkeznünk a másik szellemi óriásról sem: Széchenyi Istvánról. Mert, hogy 1848-ban a kinyílt virágot leszakíthattuk, azt az ő gondos ápolgatásának köszönhetjük. Kevesen szerették még úgy a magyar hazát, tettek érte annyit, mint ő, hisz' a hazaszeretethez szíate beleőrült Széchenyi egy egész életet áldozott hazánk naggyá tételéért: indítványoz, buzdít, lelkesít, ír és mindenek felett tesz; ezer gondolat rajzik fejében, százféle munkát végez, hogy a hon kiemelkedjék eddigi elmaradottságából. Teszi ezt mind ezen, ő általa föllállított elvnel fogva, hogy „csak a gyenge szereti önmagát, az erős egész nemzeteket hordoz szívében.” Legyenek — írja Hitel c. művében — egyéb nemzetek hátramaradásukban megelégedettek, ne vágyjanak előre, magasabbra, — nem gondom; de köztünk csak az melegíti szívemet édesen, ha az Isten legszebb ajándéka, az emberi ész, mind nagyobbra emeli királyunk hatalmát s hazánk diszt!

Ne feledkezzünk meg tehát ezen „legnagyobb magyarról” sem akkor, amidőn a 48-ban elért új alkotmányunk emléktünnepét üljük. Megérdemli ugyan-csak, hogy róla is megemlékezzünk, ki magáról — a Kelet népe c. művében — bevallja, hogy „mióta élek, kimondhatatlan vágy létezsz lelkemben Magyarország kifejlesztéséért; a magyar nemzet feldicsőítése él minden csepp véremlében — s habár lelkesedésem néha az egekbe ragadott, minden tettem egy előre kiszámított megszesható tervnek szüleménye.” Életének nagy eredménye: egy elmaradottságából fölemelkedett, megnesemesedett nemzet volt. Nincs senki sem államférfiaink, sem íróink közt, kinek szelleme a nemzet látókörét annyira tágitotta volna minden irányban, mint Széchenyi gróf.

E két nagy hazafíró elmondhatjuk, hogy századunk legnagyobb alakjai, kik hatalmas szavakkal fel tudták rázni a tespedésbe merült nemzetet. Fáradhatatlan akaratarejükkkel szét birták törni a zsarnokság bilincseit. Az 1848-iki törvények hozatalában egyformán oroszlánrésze volt úgy az egyiknek, mint a másiknak. E törvénykönyv tartotta bennünk a lelket, a magasztos harcunkat követő elnyomatás alatt. Eme törvények alapján jött létre az 1867-iki kiegyezés, mint a 48-iki törvények második, bár rosszabb kiadása. De e kiadás elavult napjainkban. A nemzet igen nagy többsége belátta, hogy, ha Magyarország biztos fejlődését, teljes önállóságát igazán el akarja érni, akkor vissza kell térnie az első

kiadáshoz, az igazi 1848-iki alkotmányhoz.

Adja az Isten, hogy nemsokára már márc. 15-én ne csak a 48-as törvények kiadását, hanem azoknak teljes végrehajtását is ünnepelhessek; hogy a magyar nemzet és fajszertet ezekre támaszkodva, fejlődhessek és viruljon nemzedékről-nemzedékre s magyar fajnunk uralja e hazát dicsőn, szabadon és függetlenül az idők végtelenségéig!

A városi tanács feladata.

Nevetni való, de nem nekünk, hanem másnak, mert mi csak sajnálkozhatunk és bosszankodhatunk rajta. Habár eső után köpenyeg, mégis szóba hozom a nagy közönség előtt. Okuljon rajta, akire ráfér, mert van akire ráfér.

A vasut felől Lévára érkező, mosolyogva rázza fejét a város bölcsessége fölött, és joggal rázza.

Ilyesmit csak itt láthat.

Míg más fejlődni törekvő városban előrelátó okossággal minden tekintetben követnek el és állapítanak meg évtizedekre kiterjedő érvénnyel és üdvös kihatással mindent, ami a város terjeszkedését, csinosodását, közegészségi viszonyainak fejlesztését biztosíthatja; minálunk hiányzik ehhez a kellő érzék. Tisztelet a kivételeknek.

Bizonyosság rá a jó ivóvíz és a jó levegő, a köztisztaság és közrend hiánya is, de aktualiter a Kálnai-utca esete.

Azt a szép, tág benyíló szolgáló közteret a keramit ut mentén, mely valamikor a leendő megyeszékhely legszebb utcája, dísz, büszkesége lehetett volna — nem tudom, csak az érzék és jó ízlés hiányából, kalmár okoskodás vagy mi más egyéb indíték folytán — beépítették, megszüktették.

A városi képviselőtestület még nem is olyan nagyon régen a kérdéses közteret vonatkozólag úgy határozott, hogy az ne legyen elidegeníthető.

Sokan örömmel fogadtuk akkor az erre vonatkozó indítványt, mert az intenciókkal találkozott, mert lelki szemünk előtt egy szép és kedves kép lebegett. A keramit-ut bal oldalán, üdezőld pázsiton, diszfáktól árnyékolva, virágokkal szegélyezett utat láttunk végig futni, mely a közönségnek szép és kellemes sétahelyül szolgálhatott volna.

E sétányt a Kálnai-utcaán túl a vasutig, a keramit ut két oldalán meghosszabbítani lehetett volna.

Ez lett volna a jövő Lévájának a korzója.

Ezt a határozatot, melyről a képviselőtestület előrelátó bölcsességére lehetett következtetni, a képviselőtestület később, a tanács javaslata alapján-e vagy nem — mit tudom én, ugyanis egyre megy — megmástitotta. Ugyanaz a képviselőtestület tette ezt, de — nem a képviselőtestület egyugyanazon tagjai.

A vármegye ezen hebehurgya megmástitást visszaküldte. Gondolja meg a város a „jobbik eszével“, fontolja meg újra a dolgot. És a képviselőtestület — a tanácstól nyert tájékoztatás alapján — megmaradt a mellett, hogy ez a közteret bocsátassék áruba.

Különös, hogy e két utóbbi közgyűlésen sem az nem volt jelen, aki az első, később megmástitott határozatot provokált indítványt tette, sem azok, akik ez indítvány mellett voltak.

De hát, néha oly odavetőleg és nem lényegében jelzi a közgyűlési meghívó a tárgyat, hogy az érdeklő képviselőtestületi tag nem is seítheti mi rejlik a cím alatt.

Nem tudom szándékosan történik-e ez így, vagy véletlenül. De mindenesetre kényelmes az, ha a képviselőtestület esetleg alkalmatlanokodó elemei hivatásuk nagy dolgai után járva a közgyűlésen nem jelennek meg és nem zavarják a tanács javaslatainak sima tárgyalását.

A dolog, bármily furcsa, bármily nevetséges is, megtörtént.

De ki hibás benne, hogy megtörtént?

Midőn a legutóbbi városi közgyűlésen erről a dolgról szó esett, mikor egyik képviselőtestületi tag a tanácsot okolta, hogy városunk a Kálnai-utcaán eszközölt köztér elidegenítéssel ugynevezett baklövést tett, vajjon mivel védekezett a tanács feje?

Nem tudott mással előhozakodni, mint ismét a városi mérnökei — aki ugylátszik egy idő óta szálla az ő szemében — mint a városi mérnök szakvéleményével, melynek alapján azt az önmeghazudtató határozatot hozta a képviselőtestület és — egy, inkább falusi kupaktanácsba illő, silány, gyerekes ellenkérdéssel: hogy miért nem tetszett a felszólaló képviselőtestületi tag uraknak azokon a gyűléseken ott lenni.

Városunk polgármesterétől más választ vártunk, vagyis más választ szeretttünk volna hallani.

Igazan van a polgármesternek: a képviselőtestület, autonóm jogánál fogva ma így, holnap úgy határozott; e jogától senki meg nem foszthatja.

De, ki választotta meg a tanácsban ülőket? nemde a képviselőtestület?

Ki tartozik bizonyos reverenciával a másik fél iránt, a képviselőtestület-e a tanács iránt, avagy ez-e azon testület iránt, mely őt megválasztotta?

A tanácsot a képviselőtestület tette azzá, ami; az a képviselőtestület tehát követelheti a tanácstól, hogy ugyanolyan öszinteséggel legyen annak öszessége iránt, amely bizalommal ez volt a tanács minden egyes tagja iránt, midőn azt bizalmával azon állásra méltatta, amelyre megválasztotta.

Ha tehát megtörténik, hogy oly kérdés kerül a képviselőtestület elé, amelyben egy előző közgyűlés igen fontos, messze évtizedekre kiterjedő elvi határozatot hozott, akkor hálálja meg az a tanács a képviselőtestület által beléje helyezett bizalmat azzal, hogy a képviselőtestülettel a nevetségesnek még a látszatát is elhárítja.

Legyen az a tanács annyi méltányossággal a képviselőtestület iránt, hogy azt

T A R C A.

Hitvallás.

Hiszek benned hazám, te szép Magyarország! Esküszöm: hí leszek örökké te hozzád. Hét tőrtől járt szíved bár sok sebből vértett, Nemzetek sorából nem törül ki végzet. Miénk magyaroké ez országban minden, Minékünk szerzte kardunk és az Isten. Vértől ázott hantján csak magyar szó zenghet, Viharvert bástyáin magyar zászló lenghet.

Hiszek benned hazám! Hiszem szabadságot, Március idusa gyönyörű virágod. Egész világ látta töviskoszorúdat, És nem sajnált senki, kigunyolták búdat. Három színű zászlód magad lobogtattad, Elésre fent kardod magad villogtattad. . . . Ha róá gondolok, oly esőtér érzek, Amiért meghaltak jó kúrre vitézek.

Hiszek benned hazám. Nem törtek le téged, Vallom rendületlen a függetlenséged. Miénk ez az ország, megvédjük vitézül Árpád örökségét ronda, bécsi kéztül. Esküszünk Boeckay, Rákóczy nevére: Nem hiába omlott a magyar nép vére, Gyáván nem alkuszunk, soha el nem adjuk, Három színű zászlónk soha el nem hagyjuk.

Hiszek benned hazám! Árpád hősi népe, Három színű zászlód igazság jelképe, Viha ok megtépték, sárral megdobálták, Tűzbe jó a szívünk, ahol lobogtatják, Ha tárogató szó a pirosó béren, Uj hajnal hasad majd mi felettünk, érzem: Gyöngye violának kivirul az ága, Lesz nagy Beresényinek sok jó katonája.

Hiszek benned hazám, Vértől szent a földed, Mulat és jóvendőt régen megbűnhödted, Ezredév próbáját állad dicsőséggel, Várom a jóvendőt büszke reménységgel. Minden ellenséged a porig alázd, Hiszem rendületlen új feltámadásod. Hiszem benned hazám: tied az igazság. . . . Vallom jelégdet: Hálál vagy szabadság!

Várom az ünnepet, hajnal hasadását, Március idusán szabadság nyílását. Függetlenség napja süt Kárpát béreére, Öszetépi gyászát Bendeguznak vére, S letörli az átkot Arad goltója. Hiszem: a magyart még az Isten megáldja, Börtön és bitófa meg nem rémit többé: Élni fog a magyar, élni mindörökké.

Kersék János.

A diák.

Irta: Kántor István, tanító.

Tavasza van. Dermesztő téli álmából felébredt az Anyaföld, hogy új élet keljen méhéből. Mint a menyasszony, ragyogó ünneplőbe öltözik, virággal ékesíti magát és csattogó madárdal zengi nászindulóját, hogy mennyegzőjét tartsa örök ifju vőlegényével, az Idővel. Boldogságról autog minden: most éli a Föld nászának mézesheiteit.

Az 1848. évi tavasz boldogságát növeli egy új érzés, a szabadság érzete, melyet szinte telített a levegő. Mint a dohos levegőjű, penészes börtönből kiszabadult rab mohón szívja magába az éltető, tiszta le-

vegőt, mely kimondhatlan gyönyörrel tölti be egész valóját: úgy a magyar nemzetet is a sok százados elnyomatás után a szabadság isteni érzése örömmámmorral tölti el. És ebben a boldogságban feledve lesz a sok-sok fájdalom és szenvedés: keblére öleli lelkesülten a történelmi nemzet kivétel nélkül a haza minden gyermekét, megosztja vele ezredéves kincseit és a szabadság, egyenlőség, testvériség nevében egybeforrva megalkotja az egység magyar nemzetet. És mindezt nem kíván testvérétől, a néptől egyebet, mint azt, hogy mindnyájunk édesanyját, a hazát ő is oly rajongó szeretettel óvja, mint tette ezt a történelmi nemzet egy évezreden át.

Magasztos, isteni látvány ez!

Hanem irva vagyon, hogy e földön nincs zavartalan boldogság. Ahol legnagyobb az öröm, oda kullog legelőbb a sátán, hogy kaján irigységgel elrabolja azt.

Felhangzik tehát a harci riadó: „Talpra magyar! hi a haza“ . . . .

* * *

L. város 1848-ban kicsi város, alig egy-két egyszerű urilakás kivételével nagyrészt zsupp- és nádfedeű házakból áll. A magyarság végvára, nyugat, észak és kelet felé már a tótság zárt tömegei következenek. Lakói lelkes magyarok, ami nem is csoda, mert a leglelkesebb és leghazafiasabb tanítórend, a piaristák tanítványai.

akkor, midőn egy igen fontos, és előrelátó bölcsességgel hozott határozat kockáztatásáról van szó, figyelmeztesse a következetlenségre, melybe eshetik, és tegye magáévá azt az eredeti határozatot, melyet a képviselőtestület a nagyobb látókörű és ez oknál fogva vezetésre hivatott tagjai kezdeményezésére, hozzájárulásával és szellemi befolyása alatt hozott.

Gondolja meg a polgármester, hogy az olyan falusi zamatu argumentálás, mint a fentebb felemlített, rokon lelkeknel viszhangra találhat ugyan, de nem igen növeli a rokonszenvet, melyre neki a saját érdekében minden irányban szert kellene tennie.

S ami a mérnökkel való mentegődzést illeti?

Szomorú, hogy ily érveléssel áll elő a város feje a város közgyűlése előtt, midőn annak önmeghazudolását és a tanács e kérdésben való állásfoglalását igazolni akarja. Valamikor az iskolában hallottuk ezt: A Béla volt, nem én!

A városi mérnök szakvéleménye — és ezt a polgármester ép olyan jól tudja mint én vagy bárki más — nem lehet befolyással arra, hogy egy előző közgyűlési határozat megmásítható-e, vagy sem.

A mérnök szakvéleménye megakadályozhatja valamely üres telek beépítését, de nem alkothat kényszert a köztér elidegenítésére.

A mérnök szakvéleménye e kérdésben csak arra szorított, hogy úgy, ahogyan el lett határozva, lehet építeni, hogy marad a keramit-ut mellett csatornának és gyalogjárónak annyi terület, mint a másik oldalon, s hogy ez a járda szélesség a szükségletnek megfelelő.

Ezt mondhatta, ezt mondta a mérnök és semmi egyebet. Ha többet mondott, illetéktelenül mondta s ott a tanács, akinek kötelessége az illetéktelen véleményt visszautasítani.

Pénzügyi érvekkel ne álljanak elő, mert azokra is meg tudok felelni. Garasokkal

Az Uri-utca végén, a régi várak átellenében áll a piaristák emeletes rendháza, földszint van a négy tanterem.

— Laudetur Jesus Christus, — hangzik a tanulók ajkáról, amint a negyedik osztály tantermébe belépő igazgatót köszöntik. Az igazgató atyai szelidségű arcán lelkeség ömlik el és meghatottságtól remegő hangon szólal meg:

— Kedves gyermekeim! Búcsúzni jöttünk ma össze. Fájdalmasan esik, hogy egy időre el kell válnunk; adja Isten, hogy boldogabb időben mihamarább viszontlássuk újra egymást. Sokat szenvedett hazánkat az ellen mindenfelől megtámadta. Tudjátok a történelemből, hogy mennyit szenvedett a magyar: tatár, török, német pusztított bennünket. Tengernyi vért ontottunk szabadságunkért. Sokszor önfiai ütöttek a nemzet testén tátongó sebet és annyi fájdalom között ez fáj legjobban nekünk, mert a szívünköt érte. Most végre a megértés, a szeretet, a béke költözött a magyar szívébe és egybeforrva boldogabb jövő küszöbén állt a nemzet, hogy egy új honalapítással örök időre biztosítsa a magyarnak a véráztatta földet. Ellenségeink ezt a boldog elhatározó pillanatot választották bosszujuk kielégítésére, hogy jövő boldogságunkat elrabolják és dicső tájunkat kiirtásák. A haza minden hű fiának legszentebb kötelessége, hogy ezt a szörnyű gasságot

nem lehet a bankós adósságokat fedezni. A Kálnai utcai köztérért befolyó fillérek, nem fogják pótdónkat apasztani, midőn azt a kölcsönök százazrei emelik.

Amit a tanács és ama csonka képviselőtestületi közgyűlés tett, nem ellenkezett az 1886. évi XXII. t. c. szavaival. De gondolja meg a tanács és élen a polgármester, hogy csak az a közigazgatás lehet igazán jó, igazán üdvös, amely nemcsak a törvény betűjét tartja zsinór mértékül, hanem a törvény szellemét is bírja megérteni, tudja kutatni és törekszik megvalósítani.

Dr. Karafiáth.

A körorvosok memoranduma.

Terjedelmes emlékiratot nyújtott be Barsvármegye törvényhatósági bizottságához vármegyénk körorvosi kara. Az emlékirat célja amaz irányelvek és módzatok megállapítása, melyek szerint a legújabb közegészségügyi törvényünk — 1908. XXXVIII. t. c. — rendelkezései vármegyénk egészségügyi követelményeivel legcélszerűbben lennének összhangba hozhatóak. Ide vonatkozó főbb javaslatok a következők:

Az aranyosmátrói járásban Alsószelezesny székkel új körorvosi járás rendezését tartják szükségesnek, mert a járás két sörorvosa a közegészségügyi teendőket az egymástól szétszórta községekben elvégezni teljesen képtelen. A verebélyi járásban Alsópél és Barsbese községeket ajánlják körorvosi székhelyekül. A lóvái járásban a nagysallói kör két községet, Ágót és Nyirt a szelizi körhöz s az ehhez tartozó Kissárót a nagysallói körhöz javasolják csatolni, mit a kifejlődött gyakorlat is igazol. A körorvosok anyagi helyzetének javítása és a jövedelem terén az egyes orvosai állások között fennálló jelentékeny különbségek elenyésztését végett 600-tól 1200 koronáig terjedő helyi, — továbbá 100-tól 400 koronáig terjedő személyi pótlék rendezését kívánják. Ezenkívül rendkívüli évi segély megállapítását tartják szükségesnek a jánosgyarmati s az ujonnan szervezendő a sópéli és barsbesei körökben. A vármegye több községében körorvosi lakások építendők; így Garamszentbenedeken,

megakadályozza. Ti, fiaim, még gyöngye gyermekek vagytok arra, hogy fegyverrel kezetekben védjétek a hazát. De szívetekben olthatlanul lángoljon a hazaszeretet tüze, hogy, ha egykor titeket is szőlítana a haza, bátor szívvel és acélkarral védjétek; mert Istenért és hazáért meghalni a legdicsőbb. Imádkozzatok, mindennap imádkozzatok és imádkozásban buzgón kérjétek az Istent, hogy ne hagyja el az ő sokaszenvedett magyar nemzetét és segítse fegyvereinket diadalra. Isten áldása legyen veletek! — fejezte be beszédét.

A tanulók a lelkesedés égő pirjával arcukon mentek szét. A házakon mindenfelé a háromszínű lobogót lengeti a szellő és a lelkesedés kitöréseitől hangosak a város utcái, különösen a városnéző előtt van mozgalmas élet. Ott veszik fel a jelentkezőket honvédek.

Most kilép a bizottságtól két fiatal paptanárnak, mindkettő fején honvédcsákó. A nép lelkes éljenezése között sietnek a rendházba. Ők is búcsúzni mennek. A refektóriumban összegyűlt idős rendtársak tárka-rosokkal sietnek a belépők elé. Szótlanul ölelik keblükre mindegyiket. Ott, hol a szív a legszentebb érzelmekkel csordultig telve, az ajk néma marad. Egy ölelés, egy csók — és a két paphonvéd od. megy, ahol karddal kezében mutatja be véráldozatát az Urnak.

Nagykálnán, Kistapolcsányban, Garamszentkeresztben, Jánosgyarmaton, Geletneken, Oslányban, Alsópélen.

Kívánatosnak tartják a községeket oly utiatalány adására kötelezni, melyből egy köztársasági ló-fogat eltartható lenne s a körorvosok kötelező ló-tartását határozatlanig kimondani. Részletezi az emlékirat a beteglátogatásért, orvosi műtétekért s rendelkezésként járó díjakat, melyekre nézve két skálát, egyet a szegényebb s másik a gazdagabb társadalmi osztályhoz tartozó betegek részére kér megállapítani. Határozottan figyelmet érdemlő az emlékiratnak a hét éven aluli gyermekek gyógykezelésére vonatkozó javaslata. Eszerint a szülő évenként egy koronát fizetne minden hét éven aluli gyermeke után s ezzel biztosítaná gyermekeinek egy éven át való gyógykezelését. Ezeket és sok egyebet kívül még a halottkémlés és a babaügy rendezésével foglalkozik az emlékirat.

Különfélék.

— Március 15. Holnap ünnepli a nemzet a magyar szabadság újjászületésének, a szabadság, egyenlőség, testvérség eszméje diadalrajutásának hatvanegyedik évfordulóját. Fényt gyújtott e nap, amely bevilágítja az emberi jogok tökéletes érvényesülésére vezető utat. Életet keltet a márciusi nap, amely szétöri az elavult elveket, maga alá teperi az abszolutisztikus rendszereket, kinő az akadályokból és mindent leigázó hatalommá válik. Egyesek, családok, városok, országok üdvözlik e napon fejlődésük, boldogságuk születését. Legyűrik a zsarnokságunkat, akkor kegyetlenségét, mely nemcsak embert választ el embertől, nemcsak igazságtalan előnyöket nyújt és bűnös kötelességeket ró a társadalom egyes osztályaira, hanem még a gondolatot is lakatra verte. E nap diadalmámora, lelkesültségének öröme évtizedekre, évszázadokra kihat törekvéseiben, eredményeiben. Azok a jogosult erők, melyek e napon áltak munkába, szüntelenül forrnak, igyekeznek az érvényesülésre, hogy a szellemekben is, az anyagiakban is nagygyá tegyék a magyart. Céljuk a művelt és gazdag állam, a boldog Magyarország. Városunk polgársága dicső multjához hívón hódol ősei nagyságának és eszméik diada-

A honvédtoborzás vigan tolyik: csak úgy önzölik a fiatalság, aig győzik bent a munkát. Egy gyöngyestű, beteges, halványarcu 14 éves fiú áll oda a bizottság elé, Gerő Péternek, a csizmadia-céh mesterének a fia, a gimnázium első tanulója: Gerő Laci. A bizottság tagjai összenéznek. Ime, a hazaszeretet mire képes! A bizottság egyik honvédtiszt tagja jóságos szóval fordul a fiúhoz:

— Mit kívánsz kis fiam?

— Semmi kis fiam, én már 14 éves elmúltam és elég nagy és erős vagyok, hogy a hazát védjem. Én honvéd akarok lenni, — kiáltott a fiú kipirult arccal.

— Nagyon sajnálom, — szólt a honvédtiszt, kezét a fiú vállára téve — de most még nem váltál be honvédek, hanem lelkes hazaszereteted dicsőretet érdemel. Isten áldjon, ifjú barátom. És kezét szorit a honvédtiszt a fiúval.

A fiú lehorgasztott fejjel támolyog ki, feje zúg, láztól égő arccal vánszorog haza. Gyöngye, törékeny teate a lélek érzelmviharában megtörik: az idegláz ágyba dönti. Mire hosszu ideig tartó betegségéből felépül, akkor már a honvéd régen vérvirágot arat a harcmezőn.

A katonaság hadmozdulataiból büven kijut L. városnak is: hol a magyar sereget fogadja kitörő lelkesedéssel és halmozza el szeretetének ezer jelével; hol meg a gyü-

lának. — Az ünneplés sorrendjét a rendező bizottság a következőképp állapította meg: Hajnalban mozaírlövésnek üdvözlők a felkelő napot s a munkászenekar az utcákon végigvonulva nemzeti dalainkkal ébreszti fel a várost. *Delelőtt* 8 óraker ünnepélyes istentisztelet az összes felekezetek templomaiban. $\frac{1}{2}$ 10 óraker ifjúsági ünnepély az állami tanítóképző-intézetben. 10 óraker ifjúsági ünnepély a főgimnáziumban. *Delután* 4 óraker a polgárság ünnepélye a Kossuth Lajos téren a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Ünnepi dal, éneklők a tanítóképző énekkara. 3. Március 15. Szavalja Makkay Béla. 4. Ünnepi beszéd, tartja *Bándy* Endre. 5. Alkalmi költemény, írta és elmondja *Tóth* István. 6. Himnusz, éneklők a polgárság. *Este* 6 óraker gyűlés az ünnepély a Kossuth-téren s azután fátylasmenetben kivonul a polgárság a honvédelméhez, melynél 1. alkalmi dalt énekel a tanítóképző ifjúsága. 2. Szaval *Barta* Jenő. 3. A polgárság koszorúját beszéd kíséretében leteszi az emlékoszlopra *Kottek* Ferenc. 4. Szózat, éneklők a polgárság. A fátylasmenet a temetőből visszafelé ugyanazon körutat teszi meg mint a múlt években. Este 8 óraker az Oroszlán fogadó nagytermében társas vacsora lesz.

— **Rendkívüli közgyűlést** tartott városunk képviselőtestülete f. hó 9-én, melyen a nagyszámban megjelent képviselők először is a polgármester jelentését vették tudomásul. Ezekből kintint, hogy a városunkat illető 17838 korona 17 fillért kitevő államsegélyből 10,000 koronát előlegként már felvettünk s most a hátralékot összeg is folyósíttatik. A városi fogadó építkezési ügyében a polgármester többszörösen sürgetéssel élt a belügyminisztériumnál s remélhető, hogy a jóváhagyást, illetőleg a fellebbezést elutasító határozat rövid időn belül leérkezik. A létesítendő szemkórház ügyében eljáró küldöttség jelentése tudomásul vétetvén, a küldöttség tagjainak köszönetet szavazott a közgyűlés. Izgalmas vitára szolgáltattak alkalmat az építkezést szabályozó tervezet elkészítését célzó indítvány. Többek felszólalása után a közgyűlés úgy határozott, hogy még három hónapig vár az ide vonatkozó pályázati hirdetmény kiírásával, mely idő alatt a város lejtmerészére és csatornázására szolgáló műszaki tervek remélhetőleg elkészíttetnek. Ezek szolgáltnak a szabályzási tervezet bázisul. Az elemi és tanonciskolai szolgáló fizetése

lőlt osztrák sereg vonul keresztül a városon a polgárság átkaitól kísérve.

Egy reggel villámgyorsan terjedt el a rémhír a városban, hogy az északi országon közeleg az osztrák sereg, előcsapatai már a Kurtahegynél láthatók. Gerő Laci is meghallja a hírt. Haza rohan a fiú és atyjának töltött pisztolyát, meg a padláról a zászlót, magához veszi és sietve hagyja el a szülei-házat. Egyenesen a várnak tart. Felkapaszkodik a meredek várom tetejére és maga mellé helyezve a zászlót, fekvő helyzetben kémlel az országot felé. Az osztrák katonaság hadsorai egyre közelebb érnek és mikor a hadsorok eleje a hegy alatti szűk utra kanyarodik, a fiú felugrik: bal kezébe ragadja a kibontott zászlót, magasan lobogtatva azt, kiáll a várom szélére és az ellenségre irányozva pisztolyát, el-süti. A lövésre meghökkenve áll meg a katonaság, de a következő pillanatban száz és száz puskacsó mered föl a fiú felé.

— Feuer! — hangzik a vezénylő osztrák tiszt ajkáról a hadi szó és a puskák ropogását ezerszeresen verik vissza az ódon várfalak.

A meglőtt fiú, kezében a lobogó zászlóval, mint kiterjesztett szárnyu angyal repül a borzalmas mélységbe. Egy kiálló sziklára zuhan és ott elterül. Tetemére esik a zászló és azt lágyan betakarja a legdrágább halotti-szemfedő: a nemzeti trikolor.

580 koronában, lakbérére 100 koronában állapítottat meg. Sipos István városi szolgáló részére 40 koronát szavazott meg a közgyűlés, mely Sipos letelepedési díjának lefizetésére fordítatik. A Barsi-utca kisajátítására, — Vajda Jenőnek a gyáraipítására s végül munkásházak építtetésére vonatkozó három ügy a f. é. április hó 15-én tartandó közgyűlés tárgyai sorába vették fel.

— **A lévai választókerület főigazgatási bizottsága** rendezte évi közgyűlést Léva, a városi székház dísztermében f. hó 15-én d. u. 3 óraker fogja megtartani. Az előző napon, március hó 14-én d. e. 11 óraker a párt választmánya tart ülést a városi székház kis tanácstermében.

— **A lévai kegyesrendi főgimnázium ifjúsága** 1909. évi március hó 15-én delelőtt fél 10 óraker hazafias ünnepséget rendez. Műsor: 1. Megnyitó beszéd, mondja: *Koczab* Frigyes VIII. oszt. tanuló, az önképzőkör elnöke. 2. A haza. Alkalmi szindarab két részben. Irta: *Simek* István, VII. oszt. tanuló. Személyek: Öreg tanító: *Farkas* Imre, VII. oszt. tanuló. Nagy János, a tanító barátja: *Stern* Géza VII. oszt. tanuló. Sándor, a tanító nagybóvik fia: *Török* Géza, VII. oszt. tanuló. Kovács Gerő, Sándor barátja: *Kriek* Jenő, VIII. oszt. tanuló. Jani, a tanító kisebb fia: *Moravek* László, I. oszt. tanuló. (A második rész másfél évvel később történik.) 3. Huber. „Hunyadi László“ nagy ábránd. Előadják hegedűn: *Fekets* László és *Weisz* Kálmán, zongorán *Huberth* István, VIII. oszt. tanuló. 4. Hívtalás. Költemény. Irta: *Dr. Kersék* János, helybeli ügyvéd. Szavalja: *Szomolányi* Antal, VIII. oszt. tanuló. 5. Chován Kálmán, Magyar táncok. Zongorán előadják: *Huberth* Pál, VI. oszt. tanuló és *Martinovics* Ernő, V. oszt. tanuló. 6. Nemzeti dal. Irta: *Petőfi* Sándor. Szavalja: *Verbó* Gyula, VIII. oszt. tanuló. 7. „Rögtönzet a Kossuth-induló felett.“ Sipos Antaltól. Zongorán előadja: *Frecska* István, VII. oszt. tanuló. 8. Kurucdalok Káldy Gyulától. Éneklők a főgimnázium vegyeskara. 9. Világosi cimbalmos. Sipos Antaltól. Zongorán előadja: *Jozsefsek* László, VII. oszt. tanuló. 10. *Petőfi* szobra, Melodráma. Szövegét írta: *Szepessy* László, Zenéjét szerző: *Kerner* Jenő. Szavalja: *Kriek* Jenő, VIII. oszt. tanuló. Zongorán kíséri: *Frecska* István, VII. oszt. tanuló. 11. Himnusz.

— **Főigazgatói látogatás.** *Pirchala* Imre főigazgató ur e hónap 7-én városunkba jött, hogy a főgimnáziumban az évenként szokásos hivatalos látogatását megtegye. Ugyanezen alkalomból tárgyalta főgimnázium főntartása és kibővítése ügyében a főgimnáziumi bizottsággal.

— **A lévai irgalmas nővérek intézete** 1909. évi március hó 14-én delelőtt 4 óraker hazafias ünnepséget rendez. Műsor: 1. *Kropil*: Megnyitó. 6 kézo játsszák: *Rohonyi* Caesa, *Herzka* Erzsébet és *Fekets* Vilma. 2. *Abrányi*: Március 15-én. Szavalja: *Adamcsa* Apollónia. 3. *Erdélyi*: Magyar népdalok. Cimbalmon játssza: *Polónyi* Anna. 4. *Möh-ring*: A távolból. Kettős. Éneklők: *Frecska* Aranka és *Cseréi* Amália. 5. Kuruc-nóták. 4 kézo játsszák: *Dodek* Ilona, és *Medveezky* Erzsébet. 6. *Pósa-Tarnay*, Ezer év után. Melodráma. Szavalja: *Bartos* Erzsébet, zongorán kíséri *Rohonyi* Caesa. 7. *Góll*: Szabadság csillaga. Három hangon éneklők a növendékek. 8. *Gaal*: Magyar ábránd. Zongorán játssza: *Mácsánszky* Lujza. 9. *Váradi*, Tizenhárom. Szavalja *Farkas* Olga. 10. *Erkel*, Himnusz. Éneklők a növendékek.

— **Barsvármegye törvényhatósági bizottsága** 1909. évi március hó 18-án évnegyedes rendes közgyűlést tart, amelyre a meghívók már szétküldöttek. Városunknak több kisebb jelentőségű, többnyire adásvételi ügye szerepel a tárgysorozaton s a lévai főgimnázium igazgatójának egy fellebbezése az ifjúsági könyvtári és értesítői díjak elszámolása tárgyában.

— **A lévai izr. iskola** a régi hazafias szokáshoz híven, mit még *Steiner* Ignác veterán pedagógus honosított meg az iskolánál ez évben is fényesen: ünnepli a márciusi szent napot. A jelzett napon d. u. 2 óraker lesz az ünnepély a hitközség dísztermében a követ-

kező tárgysorozattal: 1. Szózat. 2. *Igazgatótanító megnyitó*. 3. Talpra magyar. Szavalja *Holemann* Pál IV. o. tan. 4. Ének. Ez a világ köröskörül. Éneklők a növendékek. 5. Ünnepi beszéd. Tartja *Bányai* Ferenc, tanító. 6. Március 15. Költemény. Szavalja *Deutsch* Sarolta, VI. o. tan. 7. Kuruc-dalok. 8. Szavalás. 9. Himnusz.

— **A Lévai Ifj. Egyesület ünnepélye.** A tanítóképző-intézet vezetése alatt álló „*Lévai Ifjúsági Egyesület*“ (földmives ifjak köre) 1909. márc. 14-én, vasárnap este 6 óraker a képző-intézet nagytermében a következő műsorrall ünnepeli meg márc. 15-ikét: 1. Ünnepi megnyitó beszéd. Tartja *Dóka* Károly ifj. elnök. 2. „Nemzeti dal.“ *Petőfi* S.-tól. Szavalja *Gál* Gyula egy-letli tag. 3. „Nemzeti dal.“ *Petőfi* S.-tól. Éneklők az egyesület énekkara. 4. „Március 15-én.“ Irta *Illyés* Bálint. Szavalja *Dohány* István egyesületi tag. 5. „Kossuth Lajos újra üzent.“ Emigráns-dal. Éneklők *Zilai* Károly egy-letli tag, harmóniumon kíséri *Gömöri* Károly tanítójelölt. 6. „A legszebb tavasz.“ Irta *Illyés* Bálint, szavalja *Koncz* József egy-letli tag. 7. „Adjon Isten a magyarnak.“ *Losonczy* Lászlóttól; éneklők az egyesület énekkara. 8. „Mi a haza?“ *Abrányi* Emil-től, szavalja *Madarász* Sándor egy-letli tag. 9. „Ébresztő.“ *Nyirsznyi* Gusztávtól, éneklők az egyesület énekkara. 10. „Záró beszéd.“ Tartja *Köveskúti* Jenő igazgató ur. 11. „Himnusz“ éneklők a közönség.

— **A lévai állami tanítóképző-intézet** ifjúsági önképző kör március 15-ik ünnepélyének műsora a következő: Himnusz; éneklők a közönség. Nemzeti dal, Szavalja: *Tuskó* László III. éves. Talpra magyar. *Szotyori* Nagy Károlytól. Éneklők az önk. énekkar. Ünnepi beszéd. Mondja: *Joachim* József önk. elnök. *Bihari* nóták. Játssza a zenekar. Március idusa. *Abrányi* emiltől. Szavalja *Vágó* Károly III. éves. *A* ven cigány. *Farkas* L. Melodráma. Szavalja: *Balogh* Sándor III. é., zongorán kíséri: *Grabecz* József IV. é., *Riadó*, *Huber* S. Éneklők az énekkar. *Kossuth* sirján. *Abrányi* Emil. Szavalja: *Wendauer* Kázmér III. éves. Szózat. Éneklők a közönség.

— **A protestáns országos árvaház** a f. év tavaszán megünnepeli fennállásának 50. évfordulóját. Ebből a célból a rendező bizottság kéri az árvaház volt növendékeit, hogy tudassák lakóhelyüket és állásukat, illetve foglalkozásukat az árvaház igazgató-ságával (Budapest, VII., Szegényház-tér 1.)

— **Letört virág.** A tavasz még az első hóvirágot sem hozta meg. Oly nehezen olvad fel a föld kérge, nem bír megindulni az élet. S ez a locskos idő annyit embert a sirba temet. Ismét egy kedves kis halottat siratnak a hozzátartozói. Iduskát, a jókedvű, pajkos, ártatlan gyermeket országába hivta az élet és halál Ura. Im a jelentés! *Tatár* István és neje *Ardey* Erzsébet fájdalomtel szívvel jelentik, úgy a saját, mint gyermekeik *István*, *Erzsébet*, *Etelka* és *Sándor* nevében, hogy szeretett és felejthetetlen leánykájuk, illetve testvérkéjük, *Iduskának*, f. hó 10-én reggel 9 óraker, gyermek éveinek 10-ik évében, hosszas, kínos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 11-én delelőtt $\frac{1}{2}$ 4 óraker fognak a lévai református sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Léva, 1909. március hó 10-én. Áldás és béke hamvaira!

— **A zsarnócai izr. nőgyelet pürrim-bálja.** A jámbor *Eszter* királynő emléket a zsidók hagyományos vigszággal és mulatozással szokták megülni a pürrim (sors) napján. A zsarnócai izr. nőgyelet ez alkalommal sikerült és igen fényes bált rendezett, hol jókedv és mulatozás közepette szépen áldoztak a közjótékonyaság oltárán. A mulatság, mely hajnal hasadtáig tartott, felekezeti és faji különbség nélkül résztvett *Zsarnóca* és vidéke közönsége. A rendezésben az elnöknőn *Elaasz* *Efraim* néven kívül a főérdem *Ladányi* *Bernátné*, a zsarnócai tanító szeretetreméltó neje.

— **Kinevezés.** Az aranyosmaróti pénzügyigazgatóság *Turczor* Béla lévai adóhivatali díjtalan gyakornokot a lévai adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki.

— **Analfabetáink.** Kedden vizsgáltak azok a derék munkások, akik a tél folyamán megtanultak írni és olvasni. Összesen csak *hatan* maradtak; de erre a kis számra is büszkék lehetünk, mert vármegyénk területén sehol sem valósult meg az analfabeták eredményes oktatása, csak Léván. A vizsgán *Simoncsics Antal*, h. tanfelügyelő és *Báthy László*, prépost-plebánus voltak jelen. Svarba Endre, r. kath. tanító, aki nagy türelem és buzgó munkásság árán vezette be az írás és olvasás mesterségébe a felnötteket, elmondotta, hogy a város analfabetáinak száma 120. A tanítás célját kifejtő értekezleten megjelentek 46-an. Beiratkozott 32. A harmadik órán már csak 24 tanítvány volt. Bizonyítványt kaptak *Sabik Pál*, *Huszár Pál*, *Greska Antal*, *Drapák Rafael*, *Protivoda József* és *Balázs Márton*.

— **Agyontűtötte a fa.** *László István* garamsallói lakost, az uradalmi erdőben fagyás közben a fa leütötte és nyomban meghalt.

— **Uj céhmester.** A lévai csizmadia ipartársulat legutóbbi közgyűlésén elnökévé *Repiczky János* eddigi alelnököt választotta meg.

— **A barsvármegyei kaszinó** Aranyosmaróton, saját helyiségeiben 1909. évi március hó 15-én este 9 órakor a márciusi nagy napok emlékére ünnepélyt rendez. Az ünnepélyt tánc követi. Belépő-díj: Személyjegyre 2 korona. Csaldíjegy 5 korona.

— **Áthelyezés.** *Klinda Jenő* honvédhadnagyot *Leváról Nyitrára* helyezték át.

— **Alakuló közgyűlés.** A „Lévai-déki szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és kávézók ipartársulata“ f. hó 18-án d. e. 1/2 10 órakor Léván, a városi színház dísztermében tartja meg alakuló közgyűlését.

— **Gyógyszertáraink kedvezménye.** Barsvármegye gyógyszerészei az országos munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító pénztárral kötendő gyógyszerészeti egyszemély tárgyában f. hó 11-én délelőtt Léván a városház tanácstermében tartottak gyűlést *Medveczky Sándor* lévai gyógyszerész elnöke alatt. A gyűlés a 30% engedménnyel szemben, amit a betegsegélyező-pénztár kért, 10%-ot ajánlott fel.

— **Megfulladt ember.** *Kovács Lajos* marosfalvai lakost f. hó 10-én az ágy alatt hanyat-fekve meztlenül, nadrágban és mellényben találták hozzátartozói. A szobában levő padon volt téli kabátja teljesen elégett, a pad, a mellette levő csizmák s egyéb butoradarok nagyrészen szintén elégték s így valószínű, hogy az elhalt, ki ittas lehetett, a füstben fulladt meg. Előző napon *Kiskoszmályon* volt s mivel sokáig nem jött ki a szobából, az ablakon át benéztek, hogy nem alszik-e még, ágyát felbontva látták, de üresen, őt pedig a földön fekvő. Rossz sejtve, feltörték az ajtót, mire fojtó füst töltött ki a szobából. A megejtett orvosi vizsgálat sem küllerőszak nyomait, sem más gyanúsat nem talált.

— **Melyik a jó tejelő tehén?** Csipjük össze a homlokcsont legfelsőbb részén a bőrt, amely a szarvtöveket köti össze. Minél vékonyabb és kisebb ez a bőrrészlet, annál jobb tejelő a tehén. Ennél is biztosabb ismertető jele a jó tejelésnek a két utolsó bordának egymástól való távolsága. Ha 5 cm. távolságra vannak a bordák, az már jó tehén. A 7 1/2 cm.-es már kiváló jó tejelő.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerőseinknek és jó barátainknak, úgy a tanítóképző intézet tanári karának és ifjúságának mint az irgalmas rendű nővéreknek, kik szeretet kis leányunknak elhunytá alkalmából szívesek voltak mérhetlen fájdalomainkat úgy részvét nyilvánításukkal mint megjelenésükkel, de megvirágok küldésével is enyhíteni, fogadják ez úton is a leghálásabb köszönetünket.

Léva, 1909. március hó 12-én.

Tatár István és családja.

Nyilvános köszönet.

A Lévai Kath. Kőr febr. 20-diki teaestélyén felülfizettek: *Báthy László*, *Kaveggia Kálmán* 1.40—1.40 K.-t, *Csernák Izidor* 1 K.-t, *Takács Mihály*, *Bányai Ferenc*, *Gábornyik M.*, *Dányi Béla*, *Nemecz J.*, *Ruzsicska Károly*, *Ondrejka Pál*, *Tokody István* 80—80 fillért, *Sellinger József*, *Kovács József*, *N. N.*, *Pigler Árpád*, *Jónás Imre*, *Laczkó József*, *Tóth Antal*, *Halabuk Kálmán*, *Miklóssy N.*, *Minarovich Sándor*, *Ondrejkovics Adolf* 40—40 fillért, *Presztolánszky Béla*, *Sellinger N.*, *Bém Antal*, *N. N.*, *N. N.* 20—20 fillért. Összeg: 15 K. 40 f.

A lévai kath. kör választmánya nevében *Andruska Irén*, *Kozma Erzsébet*, *Kozma Vilma*, *Kónya Annus*, *Medveczky Ilona*, *Presztolánszky Irén*, *Ruzsicska Margit*, *Szabó Ilonka*, *Szabó Margit*, *Tóth Mária*, *Uhlárik Mariska* kisasszonyoknak azon szíveségükért, hogy a febr. 20-án megtartott teaestélyén közreműködtek és a felülfizetőknek köszönetét nyilvánítja az

igazgató.

Köszönetnyilvánítás.

A lévai takarékpénztár tekintetes igazgatósága 50 koronányi adományt juttatott a lévai *Chewra-Kadischa* egyletnek. Kötelességünknek tartjuk ezen nemesszívű adományért hálás köszönetünket ez úton is kifejezni.

Léva, 1909. március hó 8-án.

Rosenbaum Adolf, egyleti titkár.
Steiner Henrik, egyleti elnök.

A „Lévai Nögyelet“ által fenntartott „Stefánia-Árvaház“ javára adakoztak:

Őszi gyűjtésben.

Vojtek Józsefné 20 fill., *N. N.* 20 fill., *N. N.* 10 fill., *N. N.* 10 fill., *Bób Józsefné* 40 fill., *Steiner Rozália* 20 fill., *Markiné* 1 kor., *Guba Jánosné* 1 kor., *Adamecsa György* 2 kor., *Osztrieder Györgyné* 1 kor., *Berger Lipótné* 1 kor., *Lauffer Béla* 2 kor., *Korcsmáros János* 30 fill., *Vidor Sámuelné* 2 kor., *Mészáros L.* 40 fill., *Hop Ferenc* 1 kor., *Sabler Pál* 1 kor., *N. N.* 20 fill., *Novotny Ferenc* 60 fill., *Steiner* 60 fill., *Löwy Lipótné* 2 kor., *olvashatlan név* 1 kor., *Vosztruháné* 2 kor., *Báder István* 50 fill., *Macsek István* 2 kor., *Ohresko Tamás* 50 fill., *Bakó Ferencné* 2 kor., *Heksch Ilés* 2 kor., *Steiner Arthurné* 2 kor., *Adler Miksáné* 1 kor., *Dr. Weinbergerné* 3 kor., *Thurócyné* 2 kor., *Papp Róza* 2 kor., *Dr. Kersék Jánosné* 2 kor., *Fürst Bernát* 50 fill., *N. N.* 20 fill., *Vittmann Györgyné* 60 fill., *Wilhelm Mór* 30 fill., *Ördög Lajosné* 1 kor., *Schulz Ignác* 1 kor., *Heier* 20 fill., *Guntitané* 2 kor., *Czirok Istvánné* 1 kor.

Pro Sicilia et Calabria!

Léva r. t. város aital az olaszországi földrengéssel sújtott szerencsétlenek javára eszközölt gyűjtés eredménye 553 korona 04 fillér, és még 10 korona 20 fillér, — mely a polgármester által alulirt napon a „Posti magyar kereskedelmi Bank“-hoz lett postautalványon beküldve, — a gyűjtőívek pedig az olaszországi segélybizottsághoz a Kereskedelmi Miniszteriumba Budapestre fölterjesztettek.

A gyűjtés részletezése és nyilvános nyugtázása.

IV. Varannay István 2795 és 2797 sz. gyűjtőívén adakoztak:

Özv. *Kis Pálné* 2 kor., *Zilay István* 1 kor., *N. N.* 40 fill., *Kustján István* 20 fill., *Pachiager József* 40 fill., *Kriszmanek József* 40 fill., *Fizely Lajos* 1 kor., *Ertler Henrik* 20 fill., *Boros Gyula* 1 kor., *Haulik Lajosné* 40 fill., *Braun Adolf* 1 kor., *Adler Sándor* 60 fill., *Kovácsik János* 40 fill., özv. *Mészáros Józsefné* 5 kor., *Kovácsik Samu* 1 kor., *N. N.* 20 fill., *Vilhelm Jakab* 40 fill., *Varannay István* 1 kor., *Rácz Lajos* 20 fill., *Tóth István* 60 fill., *Klein Benő* 40 fill., *Micske József* 50 fill., *Balázs Márton* 20 fill., *Kreskó Nándor* 30 fill., *Spisák Antal* 20 fill., *Heiman Mór* 20 fill., *Nappel Rezső* 1 kor., *Dékay*

Lajosné 20 fill., *Akossy Jánosné* 1 kor., *Bura Istvánné* 20 fill., *Tatár Istvánné* 40 fill., *Váczy Károly* 20 fill., *Gelág Józsefné* 20 fill., *Halió Andrásné* 40 fill., *Dálnoky Lajos* 20 fill., *N. N.* 20 fill., *Zilay István* 20 fill., *Gergely Andrásné* 20 fill., *Jochtvirt Károly* 40 fill., *Dubovszki János* 20 fill., *Akucs István* 20 fill., özv. *Klincsok Jánosné* 20 fill., özv. *Kósa Péterné* 1 kor., *A. J.* 40 fill., *Kákonyi Ignác* 50 fill., *Juhász Lajos* 1 kor., *Koncz Lajos* 40 fill., *Czibulka Rezső* 1 kor., *Faragó Miklós* 50 fill., *Tóth Sándor* 50 fill., *Zilay András* 40 fill., *Kálnai András* 20 fill., *Dékay László* 1 kor., *Hugyinka Istvánné* 40 fill., *Galambosné* 40 fill., *Hegedűs Béla* 40 fill., *Madarász Jónás* 1 kor., *Kis Mátyás* 20 fill., *Róza Sándor* 60 fill., *Pintér Géza* 20 fill., *N. N.* 24 fill., *Giesz Gusztávné* 30 fill., *Agárdy Zsigmond* 20 fill., *Hlócska Samu* 20 fill., *Ördög Mátyas* 20 fill., *Tolnay Károly* 20 fill., *Demján Jánosné* 20 fill., *Varannay István* 20 fill., *Nyulász Lajos* 40 fill., *Tóth Károly* 50 fill., *Bakos József* 40 fill., *Gergely Sándor* 30 fill., *Demeter János* 30 fill., *Mihalik János* 40 fill., *Kálnay Jónás* 20 fill., özv. *Szepesy Józsefné* 20 fill., *Feldman Izidor* 50 fill., *Galambos András* 1 kor., *Zvrhokril Mór* 1 kor., *Prachár József* 30 fill., *Knapp Zsigmond* 20 fill., *Patrás János* 40 fill., *Bankovics Istvánné* 40 fill., *Vida Jónás* 40 fill., *Szunyogh Zsigáné* 20 fill., *Szabó Lajos* 30 fill., *Bachus László* 40 fill., *Csernicsek Ferenc* 30 fill., *Kácsér Mihály* 40 fill., *Vadkerti Máté* 1 kor., *Balázs Jónásné* 1 kor., ifj. *Csakányi Sándor* 40 fill., *N. N.* 30 fill., *N. N.* 20 fill., *Prajner Gyula* 50 fill., *Hegedűs Lászlóné* 40 fill., *Molnár István* 40 fill., *Német Zsigmondné* 40 fill., *Kulcsár Andrásné* 40 fill., *Jakab János* 50 fill., *Kaszor Károly* 30 fill., *N. N.* 1 kor., IV. gyűjtés összege: 52 korona 94 fillér.

Vetomagvak 100 kilónként: Vörös lo here természetű aránkamentes 138—145 Vörös löhere, kis aránkás 108—110 Vörös löhere, nagy aránkás 108—110 Luczerna természetű aránkamentes 175—180 Luczerna, világos szemű aránkás 118—136 Luczerna, barnás szemű 112—120 Biborhere 40—42 Baltaczin 41—45 Muharmag 20—22

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza w.-mázsanként 26 kor., 40 fill. — 26 kor., 60 Kétszeres 20 kor. — fill. 20 kor., 40 fill. — *Rozs* 20 kor., 40 fill., 20 kor., 60 fill. — *Árpa* 16 kor., 20 fill., 17 kor., 80 fill., *Zab* 18 kor. — fill. 19 kor. — fill. — *Kukorica* 16 kor. — fill. 16 kor., 40 fill. — *Lenese* 28 kor., 40 fill., 29 kor., 60 fill. — *Bab* 18 kor. — fill. 19 kor. — fill. — *Kéles* 14 kor. — fill. 15 kor. — fill.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1909 évi febr. 21-ől 1909 évi febr. hó 28-áig

Születés.

A SZÜLŐK NEVE	A gyermek neve	A gyermek neve
Szilassy Dezső Richter S.	leány	Sirolda
Dobrova János Czimer Mária	leány	Margit Mária
Ürmínesek István Sabler J.	leány	Erzsébet
Tóth Ferenc Holló Erzsébet	fiú	Ferenc István
Rácz BélaBartos Anna	leány	Mária

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Tóth József	12 éves	Sokizületi csúsz
Tatár Ida	9 éves	Bélgümösödés

Nyilttér*)

Mindezeideig halgattam egy áttérési esetről, mely tényleg megtörtént s az egyház és állam törvényeinek teljesen megfelelő módon ment végbe.

A kath. egyház — általános törvényei szerint — isteni küldetése teljesítésében, az Isten és emberbaráti szeretet ezen művében nem engedheti magát senki által korlátoztatni; s valamint nem szabad senkit, legyen az bármily rangu, nemű, koru vagy állapotu elutasítani, ki szabad meggyőződéséből fordul hozzá, hogy őt a hit és vallás kincseiben részesítse: épügy nem szabad tűrnie, hogy ezek kiszolgáltatásában valaki őt megátólni merészelje; ez ellen mindenkor tiltakozó szavát emelné föl az egyház!

Ha tehát pl. egy egészséges másvallásu a kath. egyház kegyzereiben részesülni

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

kiván, ezt a kath. lelkész nem köteles bejelenteni a másfelekezeti lelkésznek.

Ez tisztán személyes, lelkiismeretbeli ügy, *juris divini* erejű; az állami törvények az áttérésnek csupán polgári érvényességét kötik formákhoz úgy, hogy a formák betartása által az áttérés nem csupán egyházi, de polgári tekintetben is érvényesítettetik.

Magyarországon rendes körülmények között az áttéréseket az 1868. évi LIII. törvény szabályozza, mely kétszeri jelentkezést kíván; mikor azonban a lelkésznek egy súlyos beteget jelentenek be, ki a vallás vigaszaival és kegyzereivel önként élni kíván, az ilyen meghívásnak eleget tenni, s a beteget a vallás vigaszaiában részesíteni és kegyelmi szereivel ellátni minden kath. papnak elsőrendű lelkiismeretbeli kötelessége, s ennek megtagadása fegyelmi vétséget képezne. Már a dolog természetéből önként következik, hogy egy szegény betegről azt a vallási vigasztalást, melyet lelke óhajt, megtagadni a legnagyobb kegyetlenség volna. S kerdelem, 'ly

esetben az áttérés polgári tekintetben is hogyan érvényesíthető? Az országos törvények személyes jelentkezésről szólnak. Tehát vagy a beteget kell ágyastól az ő lelkészéhez vinni, vagy pedig a lelkésznek kell a beteg házához menni, ahol a kilépési nyilatkozatot tudomásul venni: kötelessége! Természetesen fölgöygyülés esetén, hogy az áttérés a formáknak is megfeleljen, az illető egyn utólagosan tartozik az országos törvény által előírt formalításoknak eleget tenni.

Egyéb fölvilágosítást igen fontos okokból hírlapi uton nem vagyok hajlandó nyújtani. Még csak azt jelentem ki, hogy ezentul is, ha másvallásu beteghez hívnak bennünket, a vallás vigaszaiában és kegyzereiben részesíteni fogjuk őket!

Léva, 1909. márc. 10.

Kavoggia Káimán,
s.-lelkész.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és meg-rögtötéstől kelotkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan csoppenként cukorba vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kineset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedti izmok és idegek visszanyerik természetes frisségüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha DIANA sósborszeszt visznek magukkal. Mert a DIANA-sósborszesz ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hűségétől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. Hajón utazókat megóvja a rettenetes tengeri betegségek kből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Megátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük utján szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólrhetetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a DIANA-sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát- és derékfájást megátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sósborszeszes“ üvegeket nem veszünk vissza.

Egy üveg Diana sósborszesz 44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sósborszesz 1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sósborszesz 2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, háiasabb szert nem találhatnak a DIANA-sósborszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatatlan bajok ellen a leghatásosabb; biztosan ható szer.

Mint arczápoló szer,

legkiválóbb a DIANA-sósborszesz, amely eltünteti a mitesszereket, az arcbőrt simává, tisztává varázsolja. Sikeresen alkalmazható izadás ellen, valamint szájbúz megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdeséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a DIANA-sósborszesz biztosan ható és a legolcsóbb házi szer.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt

minden házban?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van eröltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.

Mert erősíti és edzi a csontokat.

Mert erősíti és edzi az inakat.

Mert erősíti és edzi az ereket.

Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.

Mert a bágyság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik

A kik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megözethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyehe, oldó háziszor mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő bedörzsölés,

elismert, régi jóhírnevű háziszor szaggatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára kor. 2
Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerárész.

Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Köhöges, rekedseg és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és hározzottan mivel sok hasonlatos utánzata van

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RETHY-felet fogadjunk el.

Mész!

Építéshez kitűnő minőségű meszet ajánlunk teljes koosirakományt bármely vasuti állomásra küldünk.

BRAUN JÓZSEF és FIA.

ELADÓ HÁZ.

Léván a város belsejében fekvő jó jövedelmű ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Kmoskó Béla
ügyvéd.

Kiskőrös és környéken
Állandóan bor közvetítéssel fogakozik

Heisler Lipót

borügynök és bizományos

KISKÖ ÖS.

Felvilágosításokkal szívesen szolgál.

Valódi prágai sonka,
szepesi tormás virsli,
hideg felvágottak
debreceni és kolozsvári szalonna
naponta frissen és legjutányosabban kapható

Kertész Lajos,

fűszer és csemegekereskedésében, Léván.

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jeltűvel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes búvészkartyit tartalmaz.

SEGÉDJEGYZŐ. Teljesen szak-
képzett, iroda önálló vezetésére képes, nős, okl. segédjegyző, fix fizetésű rendszeresített állást keres a lévai vagy verebelyi járásban, lehetőleg magyar nyelvű községben.

Czim e lap kiadóhivatalánál tudható meg.

**KÖNYVKERESKEDESÜNKBEN
tanuló felvétetik**

Csakis néhány gimnáziumi osztályt végzett ifju vétetik fel,

NYITRAI és TÁRSA LÉVA.

25 KORONÁT

TALÁL

mindenki, aki ezt elolvassa. Egy telontélyes cipőgyár megbízásából nagymennyiségű cipők eladására vállalkoztam, azért vagyok képes 7 koronáért 4 pár és pedig 2 pár férfi és 2 pár női cipőt, barnát vagy feketét, erősen szegelt alappal, legujabb fagon. Mindenki, aki évekre magát cipővel akarja ellátni, siessen a megrendeléssel. Rendelésnél elég a láb hosszát tudatni. Sztéküldés utánvétellel. Nem találó aru szívesen cseréltetik.

F. Rubinstein Krakau Dietelsgasse 63.

Köszén

első rendű fűtő köszén,
száraz felvágott bükkfa
és faszén megrendeléseket elfogad és házhoz szállit

ifj KOVATSIK JÁNOS

Léva. Szepes-y-utca 8.

TÜZIFA

különböző minőségben, egész koosirakományokban kapható

Ipolyasztó

vasuti állomáson.

Megrendelhető:

Wolfner S.

cégnél.

Budapest, V. ker. Dráva-
utca 16. szám.

Telefonszám 24-35.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb

Vetőgépek

„AGRICOLA” ujonnan javított tolokerékrendszer szerint.

Acél ekék, Boronák, Hengerek.

„Arató-gépek fünek, herének,

Szénafordítók, Szénagyűjtők
és arató gereblyék.

Szénasajtók, Szalmasajtók.

Bor- és gyümölcs-sajtók.

Hydraulikus sajtók

Szőlő-zúzó, Szőlő-bogyózók.

Gyümölcs-zúzó, szőlő és
növény permetezők

Aszaló- és szárító kés ülékek

gyümölcs-s főzeléknek.

legujabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyár, vasöntöde és gőzhámor

Alapítva 1872. BÉCS III Taborstrasse 71. 1050 munkás.

Kitüntette több mint 590 arany, ezüst és bronz

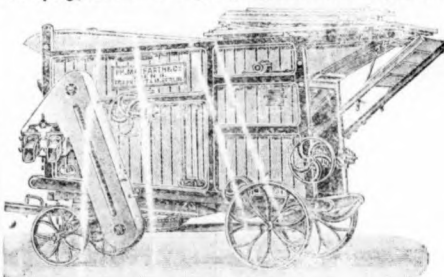
éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Kaphatók: KNAPP DAVID úrnál Léván.

Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen.

Cséplőgépek

szabad. uj kenőgyűrővel ellátott görgős csapágyakkal közijárgány és motorhajtásra

Járgányok vonóállatok befogására.

Legujabb gabona-tisztító rosták, Trieurek és kukurica morzsolók, SZECSEKAVAGÓK daralók repavagók

Szállítható takarék tüvelyek és takarmányfülllesztők, fordítható ganajlé-szivattyúkat valamint minden más fajta gazdasági gépeket

Bérbeadó ház.

Kálnai utcában 23. sz. ház, melyben egy nagy üzlethelyiség, 3 szobás lakás, nagy raktár, udvar van istálló és kocsiszín, azonnal bérbeadó. Bővebbet **Monaco Mósé, Léván.**

Jó kávé

az amely az üzletekben levő más árú szagát fel nem veszi és friss zamatját megtartja ez pedig a

Diadal PÖRKÖLT KÁVÉ

zárt csomagokban. Utólérhetlen jó minősége a jó háziasszonyt a választás gondjától felmenti. Szakértői felügyelet alatt készíti **Schmidl Sándor és fia**

Budapesten

Kapható: **BLUM GYULA** fűszerüzletében **Léván** Bati-utca sarkán.

Még azokat is, akik éveken át más használtak, meghívította a valódi

Erő

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos hálszertől várni lehet.

Őre az egészségnél, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szőlőviz, haj- és bőrápolószert.

~ Szükséges minden háztartásban, kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Póstán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

Kapható: **BLUM GYULA** fűszerüzletében **Léván** Bati-utca sarkán.

Tüzifa

és Porosz köszén megrendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

Szőlő-oltvány

és vesszőből nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja.

Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cim:

SZÜCS SÁNDOR FIA
szőlőtelepe, Biharódszeg.

Bornylvántartási ivek

kaphatók

Nyitrai és Társa

könyvkereskedésében **LÉVÁN.**

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tölem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Czim:

Szigyártó Nagy Mihály

Felsőseged, Somogy megye.

GAZDASÁGI CIKKEK:

gabonaszákok, gépszijak, vízmentes ponyvák stb. stb. gyári áron.

Portland és románcement, tunkatörő, kátrány, carbolium, carbit, benzín creolin, carbolpor, clormész, carbolsav, naftalin, kék- és zöld galic, kékpor és kénpor, gyanta, raffiahámo, petroleum, repecelaj, gépolaj, tovtovtásir, fagygy, kender, kőc, gummi és aszbestárú, kocsikemő, maszasó, cocusz növényzsír arlórépamag stb.

Ecsetek, meszelők, linoleum, lakk festékek, minden színben. Husvágók, darálók, zománc- és nikkal fűzőedény, mérleg és súlyok, fagy-

altgépek, jégzőkreneyek, fürdőkádkak, sárgaréz- és vaságyak, mosdók, kerékpár ényképezeti gépek és kellékek, torjakészletek, halászhorogok, villanycsengő kész e'ek stb. nagyválasztékban kaphatók

KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

Eladó borok.

Zselizi uradalom saját termésű borai a garamsallói pinceszében átvéve a következő leszállított áron kaphatók:

Asztali fehér bor	40 és 50 fillérért
Asztali Siller	36 és 44
Veltelini	70
Rizling	80
Szilvani	80

Részletes felvilágosítást nyújt a pinzcekezelőség Garamsallón. **Jószágfelügyelőség.**

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára **Léván.**
Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálók

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kintű hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérrrel minden nagyságú lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságú beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezijegyzéket ingyen és bérmentve küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órás és ékszerész **Léván.**